

Statisk elektricitet kan räcka för att tända?

Sirenen Nr 3 9 1997

En brand i ett höghus i centrala Ludvika, där hantverkare använt fogsikum gjorde att brandingenjör Stefan Karlsson, räddningstjänsten Ludvika, började undersöka produkten närmare. Det visade sig att den är mycket lättantändlig speciellt vid arbeten i trånga och oventilerade utrymmen. Statisk elektricitet från kläder kan räcka för att tända.

Det var i mitten av februari som räddningstjänsten i Ludvika kallades till en höghusbrand i bostadsområdet Marnäs. Det visade sig att en hantverkare hade använt sig av fogsikum för att tätta under diskbänkskåp. Dålig lukt hade trängt in från ett rörschakt som går genom hela huset.

Plötsligt började det brinna mycket kraftigt i skåpet och hantverkaren sveddes i ansiktet och på armarna. Branden spred sig till rörschaktet. Räddningstjänsten fick dock snabbt branden under kontroll.

När Stefan Karlsson undersökte orsaken till branden kunde han inte finna den utlösande faktorn. - . Det fanns inga elektriska installationen i närheten och hantverkaren förnekade att han skulle använt något som kunde ha tänt. Stefan Karlsson uppger att den troligaste orsaken till branden är att drivgasen är brännbar och antänds av den statiska elektricitet som uppstår från kläder.

Hus brann ner

Han har efter branden kollat om något liknande har hänt någon annanstans. Det visade sig att för drygt ett år sedan brann ett tvåfamiljs hus ned till grunden i Ljungdalen, i Bergs Kommun. Där var det en privatperson som skulle tätta för råttor i diskbänkskåpet och använde sig av fogsikum, säger John Erik Jansson, biträdande räddningschef i Bergs kommun vid brandtillfället.

Mannen såg dåligt i skåpet och använde sig av en cigarettändare för att få ljus. Gasen som uppstår vid appliceringen antändes med en poff. Branden spred sig till bakomvarande vägg och vidare till Vinden. Det räddningsvärn som fanns i Ljungdalen lyckades inte stoppa branden. När räddningstjänsten kom från Svenstavik var fastigheten övertänd och brann ner till grunden.

Prov som Stefan Karlsson gjort visar att drivgasen till fogsikummet kommer mycket snabbt in i brännbarhetsområdet, speciellt i mindre utrymmen. Branden blir explosionsartad och det behövs inte mycket för att antända, påstår Karlsson.

Han har även gjort försök med fogsikum i stelnad form och det visar sig att även den brinner. Även om det krävs öppen låga för att antända. - Jag tror inte folk är medvetna om hur farligt det är att jobba med fogsikum. Speciellt inte privatpersoner som jobbar hemma i det egna huset, konstaterar Karlsson.

SVEN THOMSEN
Frilansjournalist